

ספר י

חלק א.

לארנב
ההולנדית

אלה
של השנה תש"ה

19.9.1944

ספרי

חלק א.
חוברת א.

1944

רוטא, ה' תש"ה.

הוצא ע"י ההסתדרות הציונית פאליטה. הצירים ע"י מרוב למנטני.

www.torah.it pubblica in formato digitale questo libro in occasione della mostra:

La Brigata Ebraica in Italia 1943-1945 ***Attraverso il Mediterraneo per la libertà.***

Roma, Villa Doria Pamphili, Cascina Farsetti

13-29 giugno 2003

Nel corso dei primi anni '40 oltre 26.000 ebrei che vivevano nella Palestina mandataria si arruolarono volontariamente nell'esercito britannico per contribuire a fianco delle forze alleate, alla lotta di liberazione dell'Europa dall'occupazione nazista.

Si formarono così varie Compagnie ebraiche nell'esercito britannico.

Le prime Compagnie raggiunsero l'Italia meridionale nell'agosto del 1943, e svolsero azioni di soccorso della popolazione provata dalla guerra. Alcune collaborarono allo sbarco ad Anzio nel febbraio del 1944 e alla liberazione di Roma nel giugno dello stesso anno. A Roma i soldati delle Compagnie si prodigarono in azioni di soccorso nei confronti degli ebrei, riaprirono il Tempio e le scuole ebraiche, dedicandosi all'insegnamento dell'ebraico e all'organizzazione di attività che resero partecipe di una realtà ebraica

positiva ed attiva una gioventù che aveva sofferto le ferite delle persecuzione e della guerra. Via via con la liberazione dell'Italia questi soldati svolsero azioni di soccorso anche al Nord.

Nel settembre del 1944 che, in seguito allo sforzo diplomatico dell' Agenzia Ebraica, il governo britannico istituì la Brigata Ebraica Combattente, un'unità militare indipendente dell'esercito britannico con una propria bandiera e un proprio emblema. Furono solo tre le Compagnie arruolate nella Brigata. Dopo un periodo di addestramento a Fiuggi, la Brigata venne trasferita sul Senio dove, nell'aprile del '45 combattè contro i nazisti

guadagnando il passaggio del fiume. Con la fine della guerra, le Compagnie vennero smobilitate e i soldati rimpatriati. Alcuni decisero di restare come

civili per proseguire il lavoro di sostegno e di soccorso ai superstiti della Shoà insieme ai primi volontari civili giunti dalla Palestina.

Questo libro, realizzato da **Elimelech Cohen** e disegnato da **Marina (Miriam) Limentani** (nelle foto) è la testimonianza del

grande sforzo dei combattenti ebrei nell'aiutare i correligionari della diaspora a superare i momenti bui attraverso la riappropriazione di quella identità culturale che nell'embrione del futuro Stato di Israele stava ritrovando una nuova vita.

מספר 100
א. ה. ה. ה.

החומר לוקט מספרי למוד בארץ ישראל.

תמונה

תמונה

דו קים.

תָּמַר קָמָה.

קָם

קָמָה

קָמָה

קָם

קָמָה

קָם

בְּקָר טוֹב

בְּקָר טוֹב הָמָר .

בְּקָר טוֹב דָּן .

הָמָר דָּן – בְּקָר טוֹב .

בְּקָר טוֹב

טוֹב

בְּקָר

בְּקָר טוֹב

בְּקָר. דוֹ קָם.

דוֹ יֶלֶד טוֹב.

יֶקֶד

בְּקָר. קָמָה תְּסַר.

תְּסַר יֶלְדָּה טוֹבָה.

בְּקָר טוֹב יֶלֶד. בְּקָר טוֹב יֶלְדָּה.

יֶלְדָּה

קָם

קָמָה

קָמָה

בְּקָר טוֹב

יֶלְדָּה

יֶלְדָּה

יֶלְדָּה

גַּם לִי . גַּם לִי .

לִי — טוֹב . לִי — טוֹבָה .

גַּם — לִי ? — טוֹב , טוֹבָה .

לִי — טוֹב , טוֹבָה .

לִי גַּם טוֹב

לִי

גַּם

קָמָה

קָם גַּם

בָּקָר בָּא

בָּקָר בָּא

קָמָה אִמָּא

קָם אָבֵא .

בָּקָר טוֹב

בָּקָר טוֹב יֶלֶד טוֹב .

בָּקָר טוֹב

בָּקָר טוֹב יֶלְדָה טוֹבָה .

טוֹב לִי טוֹב

טוֹבָה

טוֹב

קח

דו קח תיק.

תיק

אמא לי סל.

סל

טוב דן, קח גם תיק.

אמא לי תיק טוב, גם סל טוב.

סל

תיק

מוֹרָה מוֹרָה

לִי מוֹרָה, לִי מוֹרָה.

ל ל ל ל ל ל

— שָׁלוֹם לַמוֹרָה, שָׁלוֹם לַמוֹרָה.

— בָּקֶר מֵבֵן — עַד עַן הַבֶּקֶר.

מוֹרָה

מוֹרָה

שָׁלוֹם בְּתָה אֵ שָׁלוֹם

שָׁמוֹשׁ שָׁמוֹשׁ שָׁמוֹשׁ אֹר.

לְפָתָה

לְפָתָה.

שָׁמוֹשׁ אֹר

בְּקָר בָּא.

שָׁמוֹשׁ אֹר

בְּקָר בָּא.

לְפָתָה

לְפָתָה.

שָׁמוֹשׁ, שָׁמוֹשׁ, שָׁמוֹשׁ אֹר

אֹר

שָׁמוֹשׁ

רִיזְדֵן, מְהֵר לַפְתָּה.

- דָן קָח סֵל, מְהֵר לַפְתָּה.
- לָקַח דָן סֵל.
- דָן בָּא מְהֵר לַפְתָּה.
- גֵּד קָח תִּיק, מְהֵר לַפְתָּה.
- לָקַח גֵּד תִּיק.
- גַּם גֵּד בָּא לַפְתָּה מְהֵר.
- גַּם תִּיק בָּא מְהֵר לַפְתָּה.
- שְׁלוֹם בָּתָּה א שְׁלוֹם.

בַּתָּה

מְהֵר

איפה אני

על ה

ה

על ה

ה

פ

ה

פ

ה

איפה אני?

אני

אני

בִּבְקָר, בָּא נָד לַפֶּתַח.

בָּאָה גַם תָּמַר.

שָׁלוֹם לַמּוֹרָה!

— שָׁלוֹם, שָׁלוֹם, אֵיפֹה דָן?

— מַהֲרֵ דָן, הַמּוֹרָה פִּפְתָּה!

בָּא גַם דָּן.

דָּן פִּפְתָּה, נָד פִּפְתָּה.

אֵיפֹה חֲנָה? חֲנָה פֿ

אֶרֶב

בִּבְקָר בִּבְקָר, שֶׁמֶשׁ,

טוֹב לְיֶלֶד, טוֹב לְ

שְׁ

שְׁ

אני תָּמֵר,

אתָּה דָּן.

אני לַפְתָּה,

אתָּה לַגֵּן.

דָּן דָּן דָּן,

דָּן דָּן דָּן.

קח הַמִּיקָה,

מֵהָר לַגֵּן.

איפֹּה הַמִּיקָה?

על הַסֵּל.

איפֹּה הַסֵּל?

על הַסַּפֶּסֶל.

מ

מ

מֵהָר - קָח - תֵּיךְ

תֵּי

מֵ

מֵתֵי

מֵתֵי

מֵהָר, קָח, תֵּיךְ.

מִי נָקִי?

הַן יֶלֶד נָקִי. נֵם גַּד יֶלֶד נָקִי.

תָּמָר יֶלְדָּה נָקִיָּה.

לְגַד סָל. הַסָּל נָקִי.

לְתָמָר תִּיק. הַתִּיק נָקִי.

לְמִתִּי תִיק לֹא נָקִי.

בְּיָמֵינוּ הַיּוֹמִים הַזֵּהִם

לִי טוֹב, אֲנִי נָקִי.

נ

נ

אָבאָ — פֿאָתה

אָתה

אָתה

מָהר דָּן לִפְתָּח, הַמּוֹרָה בָּא.

לָדוּן פֿיזק נָקוּ, גַּם

נָקוּ.

גַּם

נָקוּ

גַּם

נָקוּהָ

דָּן נָקוּ, דָּן יֵלֵד מוֹב.

דָּן יֵלֵד נָקוּ, תִּמְרָה יֵלֵדָה נָקוּהָ.

גַּם חָנָה יֵלֵדָה נָקוּהָ.

— אֵיפֹה דוֹד? דוֹד אֵיפֹה אָתָה?

— אָנִי בִּפְתָּח, אָנִי נָקוּ.

נ

נ

שָׁמַיִשׁ - שְׁלוֹם

שָׁמַיִשׁ לֹ

שְׁלוֹ

שְׁמַיִשׁ - לִי

שְׁמַיִשׁ לִי

שְׁמַיִשׁ

שְׁלוֹם

שְׁמַיִשׁ

שְׁמַיִשׁ

וְ

איפה התיק שלי? שם על תוו.

גם התיק שלו שם על תוו.

הם, הם, אני תורן.

הם מתי, הם דן — אני מיכה תורן.

— דן, מהר קח את התיק.

— נד, מהר קח את הסל.

— איפה התיק שלי? איפה הסל שלי?

— התיק על חני, והסל שם בארון. —

בא דן ולקח את הסל שלו.

מיכה, אתה תורן טוב.

תורן

מיכה

קָמָה - תָּנָה

תּוֹרָן - דָּן

קָן נָה

תּוֹ דָן

קָנָה

תּוֹדָה

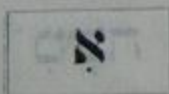
מִתִּי - תָּמָר - תָּנָה

מִ תָּ נָה

מִתְּנָה

אָמַר הַגֵּלֶד מִתִּי לֵאמֹא: אֵיךְ בָּרַךְ הַמֶּלֶךְ. זֶה לֵאמֹא מִתְּנָה -

לִי אָבֹא קָנָה מִתְּנָה. תּוֹדָה, תּוֹדָה לֵאמֹא.

הנה ספר ספר יפה.

גדי קם בפקר והנה ספר יפה על הכנסא
 — אמא, אמא, למי הספר?
 — הספר מתנה לגדי. קח גדי את הספר.
 לקח גדי את הספר ואמר:
 מה יפה הספר שלי! מתנה מוכה!
 מי קנה לי את המתנה המוכה?
 — אבא קנה את הספר מתנה לגדי.
 — תודה, אבא טוב שלי, תודה!

ך

ך

על - מִוִּכָּה

ע   מִי

עֲמִי

הַיֶּלֶד נָדִי בָּא בַּבֶּקֶר לַבֵּיתָה.

— אָבִיא קָנָה לִי סֵפֶר — אָמַר נָדִי לַמּוֹרָה.

— טוֹב, נָדִי, הַסֵּפֶר יָפֵה וְטוֹב — אָמַר לוֹ הַמּוֹרָה.

— הִנֵּה גַם לִי סֵפֶר יָפֵה — אָמַר עֲמִי.

בָּאָה גַם הַיֶּלֶדָה חֲנָה אֶל הַמּוֹרָה.

— הִנֵּה גַם לִי סֵפֶר, סֵפֶר יָפֵה וְטוֹב.

מִי קָנָה אֶת הַסֵּפֶר? מִי קָנָה?

— לִי קָנָה אָבִיא, וְלִי — אֲמִי.

מָה טוֹב, מָה טוֹב,

לִי סֵפֶר יָפֵה וְטוֹב.

?

?

פֶּקֶר, פֶּקֶר,

פֶּקֶר, פֶּקֶר, פֶּקֶר.

פֶּקֶר, פֶּקֶר,

פֶּקֶר, פֶּקֶר בָּא.

פֶּקֶר בָּא לַעֲבוּדָה.

פֶּקֶר בָּא לַעֲבוּדָה.

קוֹמֵז נָא!

קוֹמֵז נָא!

פֶּקֶר, פֶּקֶר בָּא!

עֲבוּדָה

נָשִׁים, נָשִׁים, רֵי רֵי!

פֶּל הַיּוֹם כְּסוּ עֲנָנִים אֶת הַשָּׁמַיִם.

פֶּל הַיּוֹם יָרַד הַגֶּשֶׁם, יָרַד וּיָרַד.

פֶּל הַיּוֹם יֵשְׁבוּ הַיְלָדִים בְּבָיִת.

אָמַר דָּן:

נָשִׁים, נָשִׁים עַד מָתַי?

אָמְרָה הָמָר:

נָשִׁים, נָשִׁים, רֵי, רֵי, רֵי!

רֵי

עֲנָנִים

נָשִׁים

שיר הנשים

נָשִׁים, נָשִׁים,

נָשִׁים, נָשִׁים מְשֻׁמִּים,

כָּל הַיּוֹם טַפּוֹת הַמַּיִם,

טִיף, טִיף, טִיף,

טִיף, טִיף, טִיף,

מִחַאוּ כֶּה אֶל כֶּה!

טִיף, טִיף, טִיף,

טִיף, טִיף, טִיף,

טִיף, טִיף, טִיף,

מִחַאוּ כֶּה אֶל כֶּה!

שָׁמַיִם

כֶּה

מִחַאוּ

טַפּוֹת

אַחַר הַגֶּשֶׁם

הָיָה יוֹם יָפֵה . הַגֶּשֶׁם פָּסַק .
הַשֶּׁמֶשׁ זָרְחָה , הַשָּׁמַיִם הָיוּ זָכִים .
כָּל הַפֶּתַח יֵצֵא לַטִּיל .
הַיְלָדִים הִלְכוּ וְשָׂרוּ :

אַחַת — שְׁתַּיִם ,

אַחַת — שְׁתַּיִם ,

כָּמָה זָכִים

הֵם הַשָּׁמַיִם !

פָּסַק

אַחַר

זָכִים

יֵצֵא

זָרְחָה

אָנִי מוֹרֶה

אָנִי מוֹרֶה, אָנִי מוֹרֶה — אָמַר הַיֶּלֶד מִיכָה.
 מוֹרֶה קָטָן — אָמְרָה הַיְלֵדָה חַנָּה — מוֹרֶה קָטָן אֶתָּה.
 חַנָּה מוֹרֶה קָטָן עַל פֶּסֶא גְדוֹל — אָמְרָה תָּמָר.

ח - ה - ה - ה — צַחַק דָּן

חִי - חִי - חִי — צַחַק מִיכָה

ח - ח - ח — צַחֲקָה תָּמָר

חִי - חִי - חִי — צַחֲקָה גַם חַנָּה

חַנָּה בֵּית־סֵפֶר, בֵּית־סֵפֶר יֶפֶה!

ר

ר

פּרָפֶר בְּנֵן

פּעם באַ מֹשֶׁה הִקְטִין אֶל הַבֵּן.

רָאָה מֹשֶׁה פּרָפֶר בְּנֵן.

קָרַב מֹשֶׁה אֶל הַפּרָפֶר וּשְׁאַל אוֹתוֹ:

פּרָפֶר, פּרָפֶר

אֵיפֹה אַתָּה בֵּרִי?

עֵנָה הַפּרָפֶר:

עַל פֶּרֶחַ קִטְוִין.

עַל עֵץ בְּנֵן.

שֵׁם אֲנִי לֵן.

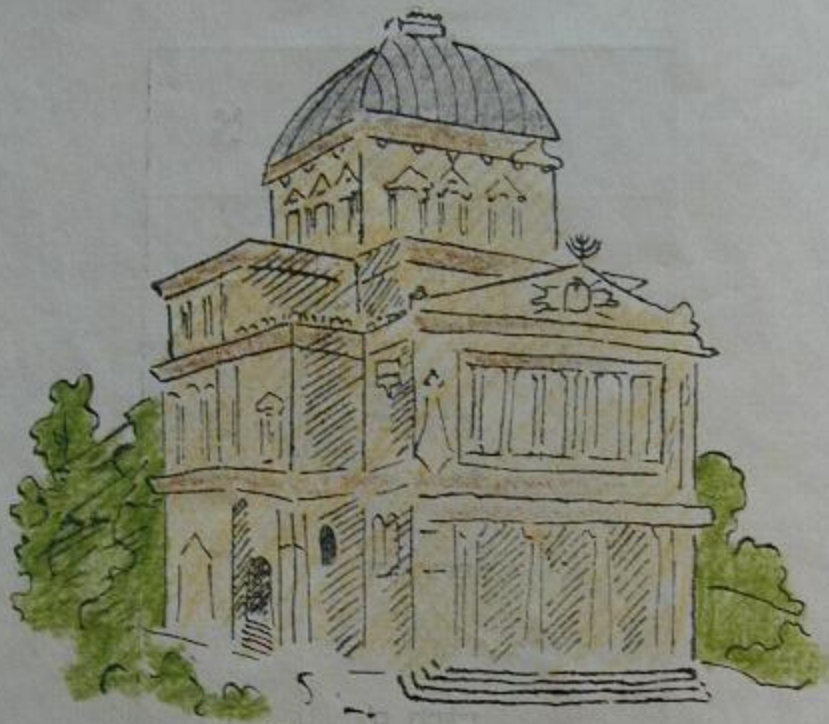

פּ

פּ

פּ

בֵּית הַפְּנֵסֶת בְּרוֹמָא

שַׁבַּת שְׁלוֹם. שַׁבַּת שְׁלוֹם!

שַׁבַּת הוּא יוֹם טוֹב. בַּשַּׁבַּת אֵין עֲבוּדָה
אָבָא נָח, אִמָּא נָחָה. נָם אֲנִי וְנָם אַחֵי נָחִים.
בַּשַּׁבַּת נָחִים גְּדוֹל וְקַטָּן.

אָבָא, אִמָּא וְכָל הַיְלָדִים הוֹלְכִים אֶל בֵּית הַפְּנֵסֶת.
שַׁבַּת שְׁלוֹם!

עֲבוּדָה

הוֹלְכִים

אֵין

נָח

שבעה ימים בשבוע

יום ראשון	א
יום שני	ב
יום שלישי	ג
יום רביעי	ד
יום חמישי	ה
יום ששי	ו
יום שבת	ז

בָּאָה שַׁבָּת, בָּאָה מְנוּחָה.